Gilde Amsterdam

Meerjarenbeleidsplan

2026 – 2034

Verbindt mensen, deelt kennis

Inhoudsopgave

Inleiding

Visie

Kernwaarden

- Verbinding
- Zingeving
- Persoonlijke groei
- Vriendelijkheid

Risicoleiderschap

Overzicht huidige projecten

Strategische doelen

- Financiële zekerheid vergroten
  - Diversiteit inkomstenbronnen
- Versterken relatie gemeente
  - Externe relaties en politiek
- Interne organisatie
  - Versterking interne organisatie
- ICT

Vervolg

Inleiding

Stichting Gilde Amsterdam is een veertigjaar jonge organisatie die vrijwilligers (oud en jong) koppelt aan stadgenoten met een leervraag. Deze leervraag kan de vraag zijn om beter te leren lezen en schrijven, beter Nederlands te leren spreken, je verder te ontwikkelen persoonlijk of in werk of om meer van de stad te weten te komen. Meer dan 550 vrijwilligers in de hele stad bieden hulp. Gilde Amsterdam verbindt de kennis en ervaring van deze vrijwilligers met stadsgenoten die zich hiermee willen verrijken.

Gilde Amsterdam is een betrouwbare en professionele partner, zowel naar samenwerkingspartners in de stad (partners), als naar de gemeente Amsterdam (opdrachtgever) en naar de bewoners die ons hulp leveren (vrijwilligers), hulp vragen (hulpvragers) of anderszins steunen (vrienden van Gilde Amsterdam). Intern zorgt Gilde Amsterdam dat hulpvragers ofwel door ons worden geholpen ofwel naar een geschikte andere partij worden doorverwezen. Mocht een hulpvrager na een traject bij Gilde Amsterdam nog aanvullende hulpvragen hebben dan kijken we hoe wij die intern of extern kunnen beantwoorden. Zo sluiten interne trajecten als SamenSpraak, Taal voor het Leven en Coaching & Loopbaanadvies vaak heel goed op elkaar aan. Voor een hulpvrager levert deze stapeling van trajecten vaak een zeer goede ladder om verder te komen in zijn/haar leven en de maatschappij. Daarnaast hebben wij met vele partners in de stad contact waardoor we ook extern kunnen doorverwijzen. Een hulpvrager krijgt daardoor de beste hulp die er voorhanden is.

In dit meerjarenbeleidsplan wil Gilde Amsterdam zijn richting aangeven voor de komende jaren. Dit plan is geschreven voor zowel de vrijwilligers van Gilde Amsterdam als voor alle belangstellende in de toekomst van Gilde Amsterdam.

Geschiedenis en toekomst

In 1984 werd Gilde Amsterdam opgericht om “ouderen” (dit waren toen 50+ers) een betekenisvolle bijdrage aan de maatschappij te laten geven. Zoals het in de eerste Gilde Gids werd omschreven:

“Gilde wil oudere Amsterdammers hun eigen, waardevolle plaats laten behouden in de Amsterdamse gemeenschap. Gilde steunt initiatieven van oudere Amsterdammers die hun eigen ideeën hebben over de wijze waarop zij hun kwaliteiten als ouderen willen aanwenden.”

In de afgelopen 40 jaar zien we dat maatschappelijk de ideeën over ouderen en ouder worden zijn veranderd, niet in de laatste plaats omdat de grote werkloosheid van de jaren 80 van de vorige eeuw plaats heeft gemaakt voor grote tekorten op de arbeidsmarkt nu. Door de afschaffing van regelingen als prepensioen en de verhoging van de pensioenleeftijd zijn 50-ers en 60-ers meestal nog (fulltime) aan het werk. Tegelijkertijd zien we dat vrijwilligerswerk door jongere mensen vaker naast hun betaalde werk wordt gedaan omdat ze er voldoening en sociale contacten uit halen. Gilde Amsterdam hanteerde tot oktober 2006 een leeftijdsgrens voor vrijwilligers. Mensen die jonger waren dan 50 jaar werden niet als

vrijwilliger aangenomen. Vanaf 2006 verwelkomden we iedere vrijwilliger die zich graag wil inzetten binnen projecten van Gilde Amsterdam.

In de komende decennia zal de vergrijzing, en daarmee gepaard gaand de verandering in de maatschappelijke positie van senioren, verder gaan. Op dit moment is 20,8% van de Nederlandse bevolking ouder dan 65 jaar; over 10 jaar is de verwachting dat dit 25% is. In diezelfde periode zal de AOW-leeftijd naar bijna 68 jaar stijgen. Dit betekent dat de groep vrijwilligers die niet meer betaald werken steeds ouder zal worden en dat meer vrijwilligers nog (een deel van hun tijd) betaald zullen werken.

Voor wat betreft de wensen van deze groep met betrekking tot hun vrijwilligerswerk zal ook het een en ander veranderen. Vanuit Gildes elders in het land horen we dat waar vroeger leraren die met hun 52e met de VUT waren gestuurd nog graag vrijwilligerswerk in het onderwijs deden, de docenten die nu op hun 67e afzwaaien weinig behoefte hebben om vrijwillig nog aan de slag te gaan in het onderwijs. Deze groep staat zeker open voor vrijwilligerswerk maar als ze nog in hun oude beroep door hadden willen gaan, dan hadden ze na hun AOW nog een aantal jaren betaald blijven werken.

De kern van Gilde Amsterdam was en is dat er wordt uitgegaan van de wensen en vaardigheden van de vrijwilligers en dat daar zinvolle werkzaamheden voor worden gezocht. Niet andersom waarbij de vraag vanuit de “markt” leidend is en de vrijwilligers daarop worden ingezet. Periodiek evalueren wij of de geboden trajecten nog aansluiten bij de wensen van de vrijwilligers. Daarnaast zijn wij uiteraard sensitief wat de maatschappij aan hulp en ondersteuning vraagt, middels intensieve contacten binnen het sociaal domein.

Gilde Amsterdam blijft, bij alles dat wij doen, een aanbieder in het informele aanbod. Wij zijn geen vervanging voor formeel aanbod zoals formele scholing of gezondheidszorg maar een aanvulling. Wij behoren tot de Sociale Basis, het drempelloze aanbod aan ondersteuning. Wij kennen daarom geen indicatiestellingen en geen eigen bijdragen. Er zijn wel duidelijke bovengrenzen waarna onze hulp niet meer toereikend is, dan moet een formele partij de vraag overnemen. Wij zullen hier in voorkomende gevallen naar doorverwijzen.

Missie Gilde Amsterdam:

Stichting Gilde Amsterdam verbindt mensen, kennis en mooie initiatieven in Amsterdam. Gilde Amsterdam wil daarmee de sociale cohesie in Amsterdam vergroten, zowel voor de vrijwilliger als voor de deelnemer. De vrijwilligers zetten zich in om de zelfredzaamheid en participatie van stadgenoten te versterken. Zij geven belangeloos advies en ondersteuning, en ontlenen hier zingeving aan. Het leven van deelnemers wordt verrijkt met de door de vrijwilliger gedeelde kennis.

Visie

Stichting Gilde Amsterdam gelooft in een stad waar mensen elkaar inspireren, ondersteunen en versterken. We streven naar een Amsterdam waarin iedereen de kans krijgt zich te ontwikkelen en iedereen mee kan doen. Door kennis en ervaring te delen, bouwen we samen aan een verbonden en respectvolle stad, waar iedereen meetelt.

Kernwaarden

Gilde Amsterdam heeft de volgende kernwaarden:

Verbinding

Wij verbinden aanbod en vraag met elkaar en verbinden daarmee mensen met elkaar die op een andere wijze elkaar niet hadden leren kennen. We verbinden verschillende generaties, verschillende culturen en verschillende nationaliteiten.

Zingeving

Er zijn verschillende dimensies binnen zingeving; bijvoorbeeld sociale relaties en contacten, persoonlijke ontwikkeling, religie of spiritualiteit en het ervaren van transcendentie, momenten waarvan mensen kippenvel krijgen. Als mensen hoog scoren op deze dimensies scoren ze ook hoger op levensgeluk. Gilde Amsterdam zorgt voor betekenisvolle verbanden tussen mensen, zij zorgt dat mensen hun potentieel kunnen verwezenlijken en zij zorgt voor mooie ervaringen.

Persoonlijke groei

Door de intensieve een-op-een contacten leren mensen van elkaar en groeien zowel de vrijwilliger als de hulpvrager.

Vriendelijkheid

Vriendelijkheid staat voor alles dat Gilde Amsterdam doet. De vrijwillige hulp die geboden wordt, de persoonlijke connectie tussen vrijwilliger en hulpvrager, de open houding waarmee Gilde Amsterdam in de stad Amsterdam zijn partners tegemoet treedt. Voor alle vrijwilligers moet het werken bij Gilde primair leuk, interessant en gezellig zijn. Vriendelijkheid is een waarde die daarbij centraal staat in de cultuur van Gilde Amsterdam.

Risicoleiderschap

In de eerste helft van 2025 is een risicoanalyse gemaakt waarin hoog risicofactoren zijn benoemd. Deze analyse is op 19 mei 2025 besproken in de RvT. Het grootste risico vormen de volgende zaken:

Financieel

- Subsidieverlaging
- Afhankelijkheid 1 financier

Organisatorisch

- Teveel ambitie waardoor organisatie “overstreched” wordt
- Twee of meer belangrijke coördinatoren vallen (vrijwel) gelijktijdig weg
- Vrijwilligers voelen zich onvoldoende verbonden met Gilde en stappen daardoor op

ICT

- Website of systemen wordt gehackt
- ICT-ondersteuning valt weg

Overzicht huidige projecten

Gilde Amsterdam biedt momenteel de volgende projecten aan, uitgevoerd door enthousiaste vrijwilligers die hun kennis en ervaring inzetten voor Amsterdammers met een leervraag of ondersteuningsbehoefte.

Project	Doelgroep	Omschrijving
SamenSpraak	Anderstalige Amsterdammers (A2+) die hun Nederlands willen verbeteren	Deelnemers oefenen wekelijks informele gesprekken met een vrijwilliger, op een locatie naar keuze. Geen taallessen, maar echte conversatie. Gratis en laagdrempelig.
Taal voor het Leven	Volwassenen die moeite hebben met lezen en/of schrijven	Vrijwilligers begeleiden deelnemers één-op-één bij het verbeteren van lees- en schrijfvaardigheden in het Nederlands. Gratis en toegankelijk voor iedereen.
Leesbegeleiding	Kinderen van 4 t/m 9 jaar met beperkte leesvaardigheden	Vrijwilligers bezoeken basisscholen en wakkeren leesplezier aan door voor te lezen en samen boeken te ontdekken. Scholen leveren een eigen bijdrage.
FitMaatjes	Kinderen van 4 t/m 16 jaar met overgewicht of ongezonde leefstijl	Kinderen worden gekoppeld aan een vrijwilliger die hen begeleidt bij gezondere keuzes op het gebied van voeding en beweging. Persoonlijk en laagdrempelig.
Coaching & Loopbaanadvies	Volwassenen die zich persoonlijk of professioneel willen ontwikkelen	Ervaren vrijwilligers bieden gratis coaching en loopbaanadvies. Onderwerpen: talentontplooiing, studiekeuze, oprichting stichting of nieuwe baan vinden.
PowerVol	Mensen rond pensioengerechtigde leeftijd die nadenken over hun toekomst	Een interactieve, offline workshopreeks waarin deelnemers samen toekomstplannen verkennen. Accent op persoonlijke reflectie en onderlinge inspiratie.
Mee in Mokum	Inwoners van en bezoekers aan Amsterdam	Vrijwillige stadsgidsen leiden wandelaars door Amsterdam en delen hun kennis en liefde voor de stad. Tevens een belangrijke inkomstenbron voor Gilde Amsterdam.

Strategische doelen

Dit plan is geschreven voor de periode 2026 tot en met 2034. De periode ongeveer tussen ons 40ste en 50ste levensjaar. In deze periode is Gilde Amsterdam tot en met 2030 verzekerd van een jaarlijkse subsidie vanuit de gemeente Amsterdam die de lopende projecten grotendeels dekt. Dit geeft ruimte om, vanuit deze basis, in te zetten op een verdere versterking van de organisatie. In het jaar 2030 zal een nieuwe subsidie-uitvraag vanuit de gemeente Amsterdam plaatsvinden waarin de ervaringen van de voorliggende periode sterk meegewogen zullen worden. Reden dus om te zorgen dat de organisatie dan (nog) positiever bekend staat.

Er is nog niet eerder een meerjarenbeleidsplan opgesteld voor Gilde Amsterdam; terugkijken en conclusies trekken uit eerdere plannen is daardoor niet mogelijk.

Financiële zekerheid vergroten

Gilde Amsterdam heeft een aantal zeer moeilijke jaren achter de rug vanwege kortingen op de subsidie en vanwege het wegvallen van inkomsten vanuit Mee in Mokum tijdens corona. Een stevige financiële basis is essentieel om de werkzaamheden te kunnen blijven uitvoeren en de organisatie te kunnen continueren. Daarom is het vergroten van die financiële zekerheid een prioriteit in de komende jaren. Met een stevigere financiële basis kunnen we de organisatie verder versterken waardoor de dienstverlening en kwaliteit verbeterd.

Diversiteit inkomstenbronnen

Gilde Amsterdam is grotendeels afhankelijk van subsidie vanuit de gemeente Amsterdam. Doelstelling: in 2030 is de subsidie van Amsterdam procentueel een kleiner deel van de totale begroting; andere inkomsten stijgen waardoor we flexibeler en minder kwetsbaar worden. Dit bereiken we door in te zetten op:

Groei van Mee in Mokum

In 2025 is Mee in Mokum de belangrijkste andere inkomstenbron. We willen dat Mee in Mokum verder doorgroeit. Dit wordt bereikt door meer wandelaars en door een verhoging van de prijzen.

Meer wandelaars krijgen we door meer aandacht aan PR te geven. We willen mensen die hebben gewandeld tweemaal per jaar een nieuwsbrief sturen en meer aandacht voor pr-activiteiten op de socials.

De concurrentie voor Mee in Mokum door onder andere de opkomst van reisapps, zal niet minder gaan worden maar we zien dat een “echte gids” toch een aantal grote voordelen heeft boven een aantal alternatieven. Die voordelen moeten we nog nadrukkelijker over het voetlicht brengen.

Vrienden van Gilde

Gilde helpt al 40 jaar mensen vooruit. Zowel hulpvragers als onze vrijwilligers zijn betrokken bij ons werk. Oud-hulpvragers zien mede door Gilde een maatschappelijke verbetering. Daarnaast dragen onze vrijwilligers Gilde Amsterdam een warm hart toe. Gilde Amsterdam geeft nu weinig aandacht aan de mogelijkheid om na te laten of te schenken aan de organisatie.

Voordat je dit aan mensen kan vragen zul je eerst een sterkere band met deze groep op moeten bouwen. Nu hebben met name hulpvragers maar weinig contact met de organisatie Gilde Amsterdam, ze spreken “gewoon” hun maatje.

In de komende jaren willen we de communicatie naar alle betrokkenen verder versterken. De vrijwilligers krijgen sinds begin 2024 elke maand een nieuwsbrief vanuit de organisatie. We willen ook een tweejaarlijkse nieuwsbrief naar de hulpvragers opzetten. Daarin zou aandacht moeten komen voor succesverhalen van Gilde Amsterdam en onze opdracht toegelicht worden. De vraag naar een bijdrage zou daar periodiek in terug kunnen komen.

Als we de website gaan aanpassen moet het steunen van Gilde daar een nadrukkelijkere plek in krijgen. Aangezien er al een betaalmodule in de website zit gaan we kijken of die ook via een doneerknop kan worden ingezet. Daarnaast moet de tekst en de lay-out van de pagina grondig worden aangepast.

Andere inkomsten

Vanuit leesbegeleiding wordt een eigen bijdrage van de scholen gevraagd. Dit stuit bij een aantal scholen op weerstand terwijl anderen dit volledig begrijpen. In de komende tijd moeten we besluiten of we dit willen behouden en uitbreiden of niet.

Vanuit sommige projecten is de suggestie gedaan om kapitaalkrachtige deelnemers te vragen naar een eigen bijdrage. Dit willen we gaan onderzoeken, er zijn zowel voor- als nadelen aan verbonden.

Fondsen

Fondsen betalen nooit een structurele bijdrage uit maar voor incidentele gelden zijn ze zeer geschikt. Gilde gaat vaker bij incidentele investeringen of bij nieuwe projecten fondsengeld aanvragen.

Versterken relatie gemeente

Doelstelling: bij de subsidieaanvraag 2030 is subsidie voor Gilde vanzelfsprekend. Waar in 2024 er nog onzekerheid was of Gilde Amsterdam wel onder het nieuwe subsidiekader gegund zou krijgen (deze onzekerheid was er niet alleen bij Gilde Amsterdam maar bij veel partijen in het sociale domein) is de doelstelling voor 2030 dat subsidie aan Gilde Amsterdam bij de volgende subsidieronde vanzelfsprekend is.

Daartoe moeten we op allerlei niveaus onze toegevoegde waarde etaleren. Op bestuurlijk niveau, zowel stedelijk als in de stadsdelen, op politiek niveau en op ambtelijk niveau. Op bestuurlijk en politiek niveau zorgt Gilde Amsterdam dat zij via socials verbonden is met de mensen die op die plekken zitten. Gilde Amsterdam zorgt dat zij regelmatig interessante weetjes post, nieuwe trainingen, succesverhalen, zodat de mensen op dit niveau met regelmaat gevoed worden met onze initiatieven. Daarnaast wordt op alle momenten dat dat opportuun is contact gezocht, zowel per mail als persoonlijk.

Op ambtelijk niveau (feitelijk het beslissingsniveau voor de subsidieaanvraag) wordt er driemaal per jaar met de accountmanagers van alle stadsdelen gesproken, neemt Gilde Amsterdam deel aan de netwerkoverleggen en is zij volop aanwezig bij alle samenwerkingsverbanden en bijeenkomsten.

Gilde Amsterdam positioneert zichzelf als betrouwbare en gedegen partner. Wij denken proactief mee en zijn deel van de oplossing, niet van het probleem. Gilde Amsterdam beschikt over een schat aan informatie die zij kan gebruiken.

Externe relaties en politiek

Na de gemeenteraadsverkiezingen van 2026 worden de bezoeken aan de stadsdeelraden herhaald. Bij elke nieuw gekozen stadsdeelraad introduceert Gilde Amsterdam zichzelf opnieuw: wie wij zijn, wat wij doen en welke meerwaarde wij bieden voor de bewoners in dat stadsdeel. Deze bezoeken versterken de politieke bekendheid van Gilde Amsterdam en dragen bij aan een vanzelfsprekende positie bij de volgende subsidieronde in 2030.

Interne organisatie

Versterking interne organisatie

Gilde Amsterdam is primair een vrijwilligersorganisatie. Het allergrootste deel van de werkzaamheden, ook die op kantoor, worden door onbetaalde medewerkers opgepakt. De betrokkenheid van de mensen bij het werk en de organisatie is daarmee enorm groot. Door de leeftijd en de grote betrokkenheid is er wel een risico bij uitval van mensen. Er is geen vanzelfsprekende vervanging bij ziekte of andere uitval, de grote projecten kennen een team dat allemaal gelijksoortige taken uitvoert maar kleinere teams hebben dat niet of minder. Hierdoor is het risico op kennisverlies bij uitval groot.

Vervanging teamleden

In 2030 willen we per project een calamiteitenboek hebben met daarin de belangrijkste werkprocessen vastgelegd zodat ook bij uitval het werk door kan gaan. Elk team moet uit ten minste 2 coördinatoren bestaan. Voor elke functie is een functieomschrijving zodat bij uitval snel een vacature kan worden opengezet.

Vervanging directeur-bestuurder en directieondersteuning

De directeur-bestuurder stelt een overdrachtsdocument op en maakt dit toegankelijk voor de RvT leden waarin alle belangrijke werkprocessen worden beschreven. Op deze manier kan een vervanger heel snel aan de slag met de belangrijkste processen.

De directieondersteuner stelt een soortgelijk document op zodat ook haar functie, in geval van plotselinge uitval, goed overgenomen kan worden.

Versterking band vrijwilligers met organisatie

De vrijwilligers van Gilde Amsterdam werken veelal vanuit huis of directe omgeving. Ze zijn meestal 1-op-1 gekoppeld aan een maatje waardoor de band met Gilde Amsterdam wat kan verwateren. Sinds begin 2024 sturen we maandelijks een nieuwsbrief naar alle vrijwilligers van Gilde Amsterdam. Hierin is aandacht voor nieuws vanuit de organisatie, er staat een vrijwilliger in het zonnetje en er is aandacht voor een netwerkpartner. Daarnaast is er in 2023, 2024 en 2025 een kerstgeschenk aan alle vrijwilligers gegeven en is er in 2024 een vrijwilligerstevredenheidsonderzoek gedaan met vervolggesprekken.

Wat door veel vrijwilligers als behoefte werd aangegeven in zowel dit vrijwilligerstevredenheidsonderzoek als in de vervolggesprekken is de behoefte aan contact met andere vrijwilligers specifiek uit hun project. Dit proberen we, samen met de coördinatoren van dat project op te pakken. Het zal wellicht per project een andere vorm krijgen.

Vergroten aantal vrijwilligers en deelnemers

Gilde Amsterdam kan altijd meer vrijwilligers gebruiken, meer vrijwilligers betekent dat we meer deelnemers kunnen helpen en dat willen we graag.

Door de toenemende vergrijzing worden er kansen gecreëerd om meer senioren te werven voor vrijwilligerswerk. Tegelijkertijd werken mensen tegenwoordig veel langer door dan pakweg 20 jaar geleden, waardoor mensen minder uren beschikbaar zijn dan vroeger.

Gilde Amsterdam neemt de kwaliteiten van de vrijwilligers als uitgangspunt voor haar projecten en niet de vraag vanuit de markt. Er moet daarom goed onderzocht worden wat deze groep mensen aan vrijwilligerswerk wil en kan leveren en onder welke voorwaarden. Dit is niet statisch, we hebben dit in onze geschiedenis al sterk zien veranderen en dat zal in de komende jaren doorgaan. Samen met de coördinatoren zal regelmatig worden bekeken of we nog in staat zijn het juiste aanbod te leveren voor onze vrijwilligers en of nieuwe projecten dan wel wijzigingen in bestaande projecten nodig zijn. Eens per jaar wordt hier een brainstormsessie voor georganiseerd.

ICT

Gilde Amsterdam zit in een grote omschakeling binnen de ICT waarbij we in 2024 en 2025 over zijn gestapt op een online boekhoudprogramma in plaats van een vrijwel papieren boekhouding, een nieuw client-volgsysteem en een nieuw verkoopsysteem voor de wandelingen. Momenteel werkt Gilde Amsterdam nog op een lokale server maar we willen in 2026 in de cloud gaan werken en daarna ook onze telefonie VOIP maken. Daarmee zou de modernisering van de ICT voor dit moment afgerond kunnen worden. Beveiliging en gebruikersgemak staan voorop bij alle aanpassingen.

Gilde Amsterdam heeft niet de ambitie om voorop te lopen bij ICT-mogelijkheden maar we willen wel bij blijven. Ook in de komende jaren zullen we daarom regelmatig updates en verbeteringen doorvoeren als dat opportuun is.

ICT is niet de corebusiness van Gilde Amsterdam, wij besteden dit daarom grotendeels uit. Ook voor het risico-leiderschap is dit de wijze waarop we omgaan met de ICT-risico's.

Vervolg

Dit meerjarenbeleidsplan wordt op verschillende niveaus geëvalueerd. De verschillende doelstellingen worden naar korte termijn doelen, middellange termijndoelen en lange termijndoelen verdeeld en als zodanig op verschillende momenten besproken in de RvT. Zie hiervoor het plan van aanpak 2026-2034.